

KURIER POLSKI

Rok I
Telefony Centrali w Bydgoszczy 33-4, 33-4 czynne całą dobę
Centrala zamiejscowa 90. Rozmównica publiczna 19-0.
Redaktor naczelny 31-6. Sekretariat przyjmuje od 10 do

Niedziela, dnia 30 grudnia 1945 r.

Wydawca - POŁDZIENIA WYDAWNICZA ZRYW
Konto PKO ZRYW Nr VI-135; PKO „K.P.” Nr VI-14
Konto bieżące Bank Związku Spółek Zarobkowych w Bydgoszczy

Nr 67

8 punktów konferencji moskiewskiej

We wszystkich sprawach osiągnięto pełne porozumienie

MOSKWA (dr). W piątek, o godzinie 3 nad ranem ogłoszono oficjalny komunikat z przebiegu konferencji w Moskwie.

Komunikat, który zawiera 5.000 słów, został jednocześnie ogłoszony w Moskwie, Londynie i Waszyngtonie.

Oto treść i postanowienia komunikatu:

„Ministrowie spraw zagranicznych Związku Radzieckiego, Stanów Zjednoczonych i Zjednoczonego Królestwa naradzali się w Moskwie między 16. a 26. 12 1945, zgodnie z uchwałą konferencji krymskiej, potwierdzoną na konferencji berlińskiej, odtąd tego, że mają się odbywać periodyczne konsultacje między nimi.

„Na naradzie 3 ministrów spraw zagranicznych omówiono w trybie nieformalnym i badawczym i osiągnięto pełne porozumienie w następujących sprawach:

Sprawa traktatów pokojowych

Warunki pokojowe dla Włoch będą opracowane przez ministrów spraw zagranicznych W. Brytanii, USA, ZSRR i Francji.

Warunki pokojowe dla Rumunii, Bułgarii i Węgier będą opracowane przez przedstawicieli ZSRR, USA, Wielkiej Brytanii.

Warunki pokojowe dla Finlandii — przez ministrów spraw zagranicznych Związku Radzieckiego i Wielkiej Brytanii.

Konferencja pokojowa w maju

„Zastępcy ministrów w Londynie przystąpią niezwłocznie do opracowania warunków pokojowych, zgodnie z przyjętą decyzją. Po zakończeniu prac przygotowawczych odbędzie się wspólna konferencja pokojowa, celem przedyskutowania ostatecznych warunków pokojowych dla wymienionych wyżej państw. Konferencja ta odbędzie się nie później, jak w maju 1946 r., a weźmie w niej udział 5 członków stałej rady ministrów spraw zagranicznych oraz przedstawiciele wszystkich państw, należących do organizacji Narodów Zjednoczonych, których siły zbrojne brały czynny udział w walkach przeciwko wspólnym wrogom, a więc: Stany Zjednoczone, ZSRR, Wielka Brytania, Chiny, Francja, Abisynia, Australia, Belgia, Białoruś, Brazylia, Czechosłowacja, Dania, Grecja, Holandia, Jugosławia, Kanada, Norwegia, Nowa Zelandia, Polska, Ukraina, Związek Południowo-Afrykański. Rezultaty jej prac będą zakomunikowane rządów państw, które podpisały warunki zawieszenia broni z wymienionymi państwami. Francja została zrównana w pracach z głównymi państwami sojuszniczymi, ale tylko w kwestii Włoch. Państwa te opracują ostateczne teksty traktatów pokojowych, pod którymi położą swe podpisy — przedstawiciele wszystkich państw, biorących udział w Konferencji. Państwa nieprzyjacielskie nie będą miały żadnego głosu przy opracowaniu traktatu. Przypadnie im jedynie rola ratyfikowania go.

Komisja dla spraw Dalekiego Wschodu

W porozumieniu z Chinami powstanie Komisja dla spraw Dalekiego Wschodu, w której zasiadać będą przedstawiciele ZSRR, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Chin, Francji, Holandii, Kanady, Australii, Nowej Zelandii, Indii i Filipin. Zada-

niem Komisji będzie opracowanie i sformułowanie wytycznych i problemów związanych z okupacją Japonii, przedłożonych następnie do akceptacji rządów Stanów Zjednoczonych, Związku Radzieckiego, Wielkiej Brytanii i Chin. Siedzibą komisji będzie Waszyngton.

Sojusznicza Rada Kontroli nad Japonią

W wyniku postanowień Konferencji w Moskwie Sojusznicza Kontrola nad Japonią będzie miała swą stałą siedzibę w Tokio.

Zadaniem Komisji będzie kontrola

nad wykonaniem postanowień kapitulacji. Rada sojusznicza składać się będzie z przedstawicieli Związku Radzieckiego, Stanów Zjednoczonych, Anglii, Chin, Indii, Australii i Nowej Zelandii.

Korea

W celu odbudowy Korei jako niepodległego państwa demokratycznego zostanie do chwili utworzenia się tymczasowego demokratycznego rządu koreańskiego utworzona komisja doradcza, w której Ameryka obejmie południową Koreę a Związek Radziecki północną Koreę. Komisje te udzie-

lać będą Korei pomocy politycznej, ekonomicznej i społecznej. Opieka Ameryki, Anglii, Związku Radzieckiego i Chin nad Koreą będzie trwać 5 lat.

Chiny

Trzej ministrowie spraw zagranicznych wyrazili swą opinię w sprawie dalszej sytuacji Chin. Porozumeli się wspólnie co do rozszerzenia narodowego rządu chińskiego na podstawach demokratycznych celem zjednoczenia państwa chińskiego i zaprzestania wojny domowej. Poza tym potwierdzili swą politykę niemieszania się w sprawy wewnętrzne Chin.

Kom. Mołotow oraz Byrnes odbyli w sprawie przebywających w Chinach wojsk radzieckich i amerykańskich rozmowy, podczas których stwierdzono, że amerykańskie i radzieckie wojska pozostają w Chinach na życzenie rządu chińskiego, celem rozbrojenia i wyprowadzenia Japończyków. Obaj mężowie stanu doszli do porozumienia, że wycofanie wojsk radzieckich i amerykańskich z Chin powinno nastąpić w najkrótszym czasie.

Rumunia

Trzej ministrowie spraw zagranicznych postanowili udzielić królowi Michałowi rady i wskazówek, o które prosił w liście swym z dnia 31. 8. 45 r. w sprawie rozszerzenia składu rządu rumuńskiego na zasadach demokratycznych. Króla należy poinformować, by do obecnego rządu rumuńskiego dokooptowano po jednym członku z niezasiadających obecnie w rządzie partii liberalnej i chłopskiej. Do Bukaresztu uda się bezwzględnie w tym celu komisja, składająca się z Wyszyńskiego z ramienia Związku Radzieckiego oraz ambasadora angielskiego i amerykańskiego w Moskwie. Komisja ta dopilnuje wykonania tych postanowień, po czym rząd rumuński, który jest już uznany przez Związek Radziecki, zostanie również uznany przez rządy Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii.

Bułgaria

Rządy Trzech Mocarstw udzieliły królestwu Bułgarii rady w celu dokooptowania do obecnego rządu dwóch członków partii demokratycznych, które w obecnym rządzie nie zasiadają, po czym rząd bułgarski, uznany już przez Związek Radziecki, zostanie również uznany przez rządy Stanów Zjednoczonych i Anglii.

Komisja kontroli nad energią atomową

W sprawie kontroli bomby atomowej wyłoniona zostanie na generalnym posiedzeniu Organizacji Zjednoczonych Narodów, w styczniu 1946 r. specjalna komisja, która będzie miała za zadanie międzynarodową wymianę wszystkich doniosłych wynalazków z tej dziedziny, kontrolę nad zastosowaniem energii atomowej wyłącznie dla celów pokojowych i gospodarczych, wykluczenie broni atomowej i innych broni masowych z programu zbrojeń wszystkich narodów oraz powzięcie kroków mających na celu zapewnienie środków zabezpieczających nadużycie energii atomowej dla celów wojennych. W tym celu rozłożona będzie opieka i przeprowadzone inspekcje kontrolne dla zapobieżenia ewtl. nadużyciom.



Tak było jeszcze wczoraj.

Wywiad prasowy min. Bevina

MOSKWA (FA). Min. Bevin opuścił Moskwę w piątek rano. Przed wyjazdem udzielił wywiadu przedstawicielom prasy. Zapytany o sprawę Persji, Bevin oświadczył, że kwestia perska nie została jeszcze rozwiązana i że sprawa ta będzie przedmiotem dalszych rokowań dyplomatycznych. „Otrzymałmy konkretne zapewnienia — mówił Bevin — że do 7 marca 1946 r. nastąpi wycofanie wojsk sojuszniczych z Persji. Jest błędem twierdzić, że jedna konferencja jest w stanie rozwiązać wszystkie zaga-

dnienia. Konferencja moskiewska była tylko etapem na drodze do zagwarantowania pokoju”.

Prasa angielska jak i moskiewska zgodnie podkreślają, że do pomyslnych wyników konferencji przyczynił się bez wątpienia również i generalissimus Stalin. Chociaż każda ze stron ma inne podejście do sprawy, to jednak wszystkie trzy mocarstwa łączą wspólne pragnienie pokoju i stabilizacji stosunków międzynarodowych.

Zamachy bombowe w Palestynie

LONDYN (dr). Po wczorajszych niepokojach i zamachach bombowych w Palestynie wojsko i policja angielska dokonały szeregu aresztowań w Haifie i Tel-Awivie. Ogółem jest 11 osób zabitych, w tym 3 policjantów angielskich. W środę eksplodowało

w Jerozolimie 7 bomb. Najsilniejsza położona była pod gmach głównej kwatery policji kryminalnej. Szereg osób jest zasypanych. Niespokojne dzielnice miast są otoczone silnymi kordonami wojska i policji. Po mieście patrolują czołgi.

Prezydent Truman o Polsce

WASZYNGTON (mk). Prezydent Truman przyjmując listy uwierzytelniające od ambasadora Polski Langego, oświadczył w odpowiedzi:

„Rad jestem, że mogę przyjąć listy od Pana, jako od ambasadora Rządu Jedności Narodowej Republiki Polskiej i oficjalnie uznać Pana w tym charakterze. Naród amerykański, który zawsze żywił głęboką sympatię dla Narodu polskiego, jest szczęśliwy, że Polska jest krajem oswobodzonym. Cały świat podziwia ofiarne wysiłki Narodu Polskiego, który stara się zwalczyć ogromne trudności nagromadzone w ciągu 5-letniego obcego panowania. Duch Narodu Polskiego w walce z hitleryzmem potwierdził jego prawa do wol-

ności i suwerenności. Mając te cele na uwadze, uznałem Polski Rząd Jedności Narodowej, który ze swej strony zobowiązał się zgodnie z duchem i literą uchwał jaltańskich do przeprowadzenia wolnych wyborów w możliwie najkrótszym czasie. Pragnę Pana zapewnić, że zarówno członkowie rządu amerykańskiego, jak i ja sam radzi będziemy okazać Panu wszelką pomoc w spełnieniu Jego misji. Proszę podziękować szefowi Pańskiego rządu za życzenia przekazane dla mnie i dla Narodu amerykańskiego przysłane na moje ręce”.

W Argentynie ukazał się dekret prasowy, który daje monopol prasie obecnemu rządowi i jest zaprzeczeniem zasad wolności prasy.

Polska i rewolucja

(Na marginesie pracy dr. F. Widywirskiego)

Nie przesadzimy w twierdzeniu, że olbrzymia większość społeczeństwa polskiego przygląda się z mniejszym lub większym niepokojem przemianom, zachodzącym w świecie. Dzieje się coś, co zdaje się być niewytłumaczalne, a jednocześnie niemożliwe do powstrzymania.

Wyzwolili się jakieś nowe niepojęte siły, przeżywamy jakąś wielką rewolucję globową, która przenika całą ludzkość. I świat możemy podzielić dzisiaj na tych, którzy odważnie i szybko zdążają ku nowej epoce i tych, którzy się ociągają i blakają bezradnie w wyblakłych tradycjach i przepowiedniach.

Olbrzymie straty i klęski poniesione przez nasz naród w drugiej wojnie światowej poszłyby na marne, gdybyśmy nie zaczerpnęli z nich nowych treści i nowych sił. Każda klęska stwarza niepokój i zmusza do rewizji. Byłoby ostateczną dla nas tragedią, gdybyśmy jako naród i jako jednostki nie potrafili pojąć wielkich przemian — wielkiej rewolucji, jaka dokonuje się na naszych oczach. Byłoby rezygnacją, gdybyśmy chcieli nadal idealizować te strony swego życia i charakteru, które są źródłem naszej słabości. Musimy włączyć się w przemianę ogólno-swiatową, przewyciężyć zdecydowanym zrywem nasze zacofanie społeczne, gospodarcze, polityczne, by móc współpracować z innymi narodami rzeczywiście jak wolni z wolnymi i równi z równymi.

Jest rzeczą bezsporną, że żyjemy na przełomie dwóch cywilizacji — w wielkim kryzysie cywilizacji współczesnej. Nowe formy życia są kształtowane wyłącznie według dynamicznej filozofii życiowej. Według niej kultura i moc stanowią jedność. Najwyższym szczęściem jest szczęście tworzenia, a nieszczyściem — zastój, bezruch, degeneracja. Dzieło człowieka jest celem najwyższym — daje ono zaspokojenie emocji obowiązku — daje uczucie szczęścia. Nieustanna twórczość jest spełnianiem się człowieczeństwa. Na świat patrzymy jako na zadanie.

Musimy go kształtować według jakiejś wizji, która wyznacza nasze działanie. Z tego wyrasta plan akcji — wielki ideał wspólnoty, łączący wszystkie jednostki ludzkie. Wyzwała się olbrzymia energia społeczna — olbrzymia moc sprawna, zdolna do dokonania wielkich osiągnięć gospodarczych, kulturowych, politycznych. Świadome tworzenie historii staje się realną możliwością i koniecznością.

Ogół polski nie orientuje się w tych przemianach. Co gorsza, uważa je za okres przemijający, po którym będzie można wrócić znów do wytępionej sielkości, do osiągnięcia maksimum spokoju, zacisza i wegetacji. Jak dotąd bowiem, nasze światła kierunkowe są mocno zamazane abstrakcyjnymi życzeniami.

Dlatego należy powitać z radością ukazanie się na pustych dotąd półkach naszej publicystyki politycznej obszernej pracy dr. Widywirskiego, uzasadniającej bardzo wnikliwie teoretyczne podstawy rewolucyjnych przemian zachodzących w świecie.

Znajdujemy w pracy tej syntezę dzieł polski, opartą o doktrynę emocjonalną pobudek postępowania. Upadek Polski historycznej — to klasyczna ilustracja teorii na-

rastania i opadania mocy sprawczej. Polska Chrobrego, Łokietka, Kazimierza Wielkiego i Jagiellońców — to duża żywotność i moc cywilizacyjna, a z kolei moc obronna. W charakterze narodowym, w troskach ówczesnego polskiego zastawu emocjo-twórczego mieści się źródło siły. I jakoś nie słychać wówczas o przystoiwej nieudolności, łagodności i ślamazarności Słowian. Widzimy raczej coś wręcz przeciwnego. Jasniejsza duża siła atrakcyjna w ówczesnej oryginalnej sprawczości cywilizacyjnej Polaków — żelazne prawa życia i jego rozwoju. Autor rozprawy mgłą zapuszczoną w naszą historię przez naszych zakłopotanych dziejopisarzy.

Lecz dynamiczną bazę światopoglądową łamie kontrreformacja epoki pojagiellońskiej, zadając Polsce cios straszliwy. Odwrócenie się od wysiłku i obowiązku, dzieła i świata, utrwalenie pychy oraz pogardy dla pracy, własności od wstyńskiego, jeno bezmyślna wegetacja, ciemnota, pobożność i hipokryzja — słowem Vita contemplativa.

Powstaje nowy charakter narodowy, pozbawiony wszelkiej mocy sprawczej, doprowadzając nas poprzez rozbiory i 20-lecie II Rzplitej w rezultacie do Generalnej Gubernii.

Praca Dr. Widły-Wirskiego daje zupełnie nową teorię obronności i strategii, i jest ilustrowana przekonującymi przykładami historycznymi. Dlatego praca ta będzie dla wojskowych rewelacją, a dla autora niejako biletem wyzywającym do najwyższej Rady Obrony Państwa. Przedstawiona ogólna teoria sprawczości oraz jej rozwinięcie praktyczne w całej pracy stanowią mocną bazę dla nowej polskiej szkoły historycznej — tym razem rzeczywiście twórczej, realnej i wolnej od majaczeń mesjanistycznych.

Chybiona mocarstwowość ubiegłego 20-lecia, ilustrowana małe znanymi liczbami, nie może nikogo zaskoczyć. Przecież miliony Polaków żyły według wegetacyjnej struktury emocjonalnej. Między ich czynami, a koniecznościami narodu była i jest nadal przepaść, którą zasypać może tylko dogłębna rewolucja charakteru narodowego. Autor omawia wytyczne optymalnej pracy państwowej jako Narodowy Zryw Gospodarczy, który znajduje w pracy ramowe nawiedzenie.

Przewyciężenie naszego niżu cywilizacyjnego byłoby zadaniem z góry bezmałownym, gdyby nie nowe widoki na stworzenie i skupienie w społeczeństwie potężnych sił wewnętrznych, które otwiera nam teoria psychologów emocjonalnej. Ona bowiem daje nam naukową podstawę dla wpływania na pojęcie duchową i siły sprawcze człowieka. I dlatego może przedstawić autor wizję Narodowej Wspólnoty Tworzącej, rozwiązującej problematykę Rewolucji Polskiej, jak dotąd pozostającą tylko rozpoczętą. Rewolucji Polskiej jako estetycznej szansy narodu w rzeczywistości nowego świata! Od zwycięstwa nowych wartości i nowych myśli zależy bowiem, „Czy bezprzykładna w dziejach kłęk historia zamienia wielkim zwycięstwem“.

Praca dr. Widły-Wirskiego, napisana trzeźwo i z talentem literackim, jest pracą źródłową, opartą na podstawach teoretycznych i niełatwą dla nieprzygotowanego czytelnika polskiego. Jest to praca, do której trzeba wracać, by ją sobie przyswoić. Może stać się podstawą do wnikliwej dyskusji i może ją wreszcie zapoczątkuje na jałowym naszym gruncie politycznym.

Możemy z góry przewidzieć, że wśród tradycyjnych u nas opinii i ruchów politycznych tylko bystrzejsze umysły zdołają dostrzec istotę problematyki polskiej, przedstawionej przez autora. Natomiast dla nowych prądów umysłowych w Polsce praca ta może stać się odskocznią ku nowej syntezie dziejowej Narodu Polskiego — ku rewizji pojęć o przeszłości i wolności — rewizji nawyków i tradycji — słowem ku rewolucji charakteru narodowego.

Dlatego też autor dzieła swe poświęcił Młodzieży Polskiej, bo młod-

Polacy z Anglii w drodze do kraju

LONDYN (FA). Pierwszy transport żołnierzy i oficerów polskich w liczbie 2.000 opuścił Anglię w drodze do kraju. Wśród oficerów znajduje

się trzech generałów, m. in. gen. Kossakowski, który brał udział w powstaniu warszawskim.

Podniosła uroczystość w Wawrze

WARSZAWA (FA). W Wawrze odbyła się podniosła uroczystość w szóstą rocznicę potwornej egzekucji dokonanej przez hitlerowców na 120 Polakach w nocy z 27 na 28 grudnia. Uroczystość zamieniła się w spontaniczną manifestację okolicznej ludności. Uroczystą Mszę św. odprawił ks.

Pieniążek, który wygłosił okolicznościowe kazanie. Przy pomniku wzniesionym ku czci pomordowanych przemówili następnie wiceprezydent Krajowej Rady Narodowej Barcikowski oraz min propagandy Stefan Matuszewski.

Morzem do kraju

Szef Polskiej Misji Repatr. w Szczecinie

(PAP) Do Szczecina przybył w towarzystwie komandora ppor. Konarskiego szef Polskiej Misji Repatriacyjnej w Berlinie ppk. Z. Bibrowski, który w szeregu spotkań z władzami polskimi i radzieckimi omówił sprawę przyszłych transportów repatriantów z brytyjskiej strefy okupacyjnej drogą morską do Szczecina. Władze radzieckie wyraziły gotowość udzielenia pomocy, a także władzom polskim oddały do dyspozycji część nadbrzeża portowego na przystań dla statków.

Przybycie pierwszych statków z repatriantami przewiduje się w styczniu. Codziennie przybywają

będą dwa statki z Trawemünde pod Lubeką. Będą to okręty, należące dawniej do niemieckiej marynarki handlowej, które w drodze powrotnej przewozić będą Niemców ze Szczecina do Niemiec.

Przy organizowaniu i obsłudze transportów samochodowych zajęcia są Anglii. Polacy dojeżdżają kolejami i autami do punktu zbornego w Lüneburgu. Tutaj do dyspozycji repatriantów jest 86 3-tonowych wozów, każdy obsługiwany przez trzech ludzi. Po przyjeździe do Szczecina następuje wyładowanie i przekazanie transportu władzom polskim.

Elektryfikacja wsi

Przed wojną stała Polska pod względem motoryzacji na szarym końcu państw cywilizowanych. Samochód ciężarowy nie zdobył sobie jeszcze prawa obywatelstwa, a zwłaszcza ciężarówka wielka z przyczepką była ze względu na błędną politykę komunikacyjną władz prawie, że nie znana. Samochód osobowy wskazywał na luksusowe formy. Równaliśmy na całej linii zacięciem wddł.

Trzeba to nastawienie zmienić radykalnie. Przed Państwowymi Zakładami Samochodowymi (PZS) stoi olbrzymie zadanie. Do dziś dnia uruchomiono te zakłady w Warszawie, Łodzi, Poznaniu, Bydgoszczy, Solcu Kuj., Płocku, Gliwicach, Gdyni. Zakres ich pracy odpowiada stanowi technicznemu urządzeń warsztatowych. Warsztaty te mają stać się z czasem fabrykami samochodów. PZS w Gdyni trudnią się rozprawdaniem samochodów dostarczanych Polsce przez UNRRA, a reszta warsztatów służy do naprawy samochodów ciężarowych i osobowych rozmaitego typu i pochodzenia, z tym, że niektóre z nich już pomalą zaczynają budować części samochodowe i nawet ulepszać konstrukcję będących w remoncie motorów.

Posel duński u Prez. Bieruta

WARSZAWA (PAP-dr). W czwartek po poł. minister pełnomocny królestwa Danii złożył listy uwierzytelniające prezydentowi Bierutowi. Po oficjalnych przemówieniach prez. Bierut zatrzymał posła Danii na dłuższej serdecznej rozmowie.

Finlandia do Polski

WARSZAWA (FA). Na ręce premiera Osóbki-Morawskiego wpłynęła depecha premiera Finlandii, w której wyraża on podziękowanie za życzenia nadesłane z Polski z okazji święta narodowego Finlandii.

Kara śmierci dla zdrajcy

KATOWICE (PAP). Sąd Specjalny w Katowicach, na sesji wyjazdowej w Będzinie, zasądził na karę śmierci 45-letniego sztygara Pfitzbeila, członka SA. 44-letnia Elżbieta Seydel skazana została na 8 lat więzienia za donosicielstwo.

Kradzieże w Gdyni

GDYNIA. Nieznani sprawcy systematycznie rabowali w nocy sklepy spożywcze na ul. Morskiej, począwszy od Szpitala Wojskowego w kierunku Chylonii. Okradziono również i wybito szyby wystawowe w blokach TBO, gdzie mieszczą się sklepy spożywcze dla ludności pracującej Grabówka. Oczywiście skradziono w pierwszym rzędzie przydatne kartkowe. Co najdziwniejsze, iż złodzieje nic nie robią sobie z mieszczących się blisko koszar wojskowych, strzeżonych przez wartowników oraz z III komisariatu Milicji Obywatelskiej na Grabówku. (b)

dzieli zasady swe popiera nową myślą i nowym duchem. A także jest prawem społecznym, że moc społeczeństwa wyrasta z ducha, który je ożywia. I szerzy się jak pożar, tylko nie trawi jak pożar, lecz buduje.

Dr D. J. TILGNER

Depesze Stalina

WARSZAWA (PAP-dr). Prezydent KRN Bolesław Bierut, premier Osóbka-Morawski oraz naczelny wódz Rola-Zywiński otrzymali od generalissimusa Stalina depechę, w której dziękuje za przysłane z okazji urodzin życzenia.

Zaniepokojenie Włoch

LONDYN (dr). Komunikat konferencji moskiewskiej wywołał na Węgrzech zadowolenie. Włosi natomiast okazują zaniepokojenie, obawiając się bowiem, iż traktat pokojowy będzie im podyktowany. Francja oficjalnie odpowie w sprawie zaproponowanej przez konferencję moskiewską procedury konferencji pokojowej.

Polacy we Włoszech

RZYM (PAP-dr). We Włoszech znajduje się jeszcze znaczna ilość Polaków. I tak w obozie w Frani znajduje się jeszcze 2.000 mężczyzn, 2.644 kobiet oraz 900 dzieci. Poza tym znajduje się jeszcze na terenie Włoch 3.199 mężczyzn, 1.500 kobiet oraz 300 dzieci. Polakami zajmuje się Czerwony Krzyż i UNRRA.

Ruch w porcie gdyńskim

GDYNIA. W dniu 24. 12 weszły do portu gdyńskiego statek szwedzki „Riebersborg“ i statek amerykański „Richard Coweter“ przywożąc towary UNRRA. W święta Bożego Narodzenia nie było żadnego ruchu statków w porcie gdyńskim. Dnia 27 bm. weszły statki: szwedzki „Torfried“ i angielski „Ocean Traveller“, przywożąc na swym pokładzie samochody. Wyszły w dniu dzisiejszym statek sowiecki „Turaida“, zabierając ładunek węgla.

Co piszą inni?

Przed drugą fazą procesu norymberskiego.

„Kurier Czerwony“ na marginesie procesu norymberskiego snuje takie uwagi:

„Co przyniesie druga faza procesu, która będzie wypełniona przesłuchaniem oskarżonych, zeznaniami świadków, przemówieniami obrońców i prokuratorów — trudno jest w szczegółach przewidzieć. Może przyniesie jeszcze więcej tzw. sensacji, które prasie wszechświatowej dadzą sposobność do nowych efektownych reportaży, a w opinii wzbudzą jeszcze większe, niż dotychczas, zainteresowanie. Jakkolwiek będzie, nie zmieni to jednak faktu, że właśnie samo oskarżenie i jego sens istotny jest najważniejszą częścią procesu norymberskiego.

Waga tego pierwszego aktu procesu polega na tym, że pierwszy raz w dziejach pociągnięte jest do odpowiedzialności sprzysiężenie przeciwko pokojowi i ludzkości. To zaś, że na ławie oskarżonych zasiada 20 przestępców, a nie więcej lub mniej, nie ma istotnego znaczenia. Ta dwudziestka symbolizuje wszystkich, którzy zorganizowali krwawy pochód przeciw cywilizacji.

Formalnie akt oskarżenia mówi o 4-ech przestępstwach, a mianowicie: o przestępstwie przeciwko pokojowi; o przestępstwach, dokonanych podczas wojny; o przestępstwach szcze-

gólnych przeciw ludzkości i wreszcie o przestępstwie zorganizowania planu i przysiężenia, mającego na celu dokonanie trzech wyżej wymienionych przestępstw.

Jeżeli wcztać się w całość aktu oskarżenia, otrzymamy przerażający obraz sprzysiężenia zła przeciwko dobru. Sąd, przed którym stanęli przestępcy nazistowscy, nosi nazwę Międzynarodowego Trybunału Wojennego. Jest to nazwa również formalna, jak formalne jest prawne ujęcie punktów oskarżenia. Faktycznie jest to trybunał, reprezentujący sumienie narodów.

W pierwszej fazie procesu zbyt jeszcze słaby nacisk kładziono na istotę wielkiej, historycznej rozprawy z wrogami ludzkości, na to novum międzynarodowego prawa, które dążeń do wojny i zorganizowanie jej uznaje za przestępstwo. Zamach na pokój świata jest odtąd zbrodnią, żadnymi interesami nieusprawiedliwioną.

Tak przez proces norymberski do świata politycznego wracała naczelną zasadą moralna i cywilizacyjna ludzkości: kto narusza pokój, staje się przestępcą.

W ten sposób duch prawa, działający w sporach i konfliktach między jednostkami, chroniący je od gwałtu i przemocy, rozszerza swoją moc na terenie stosunków między narodami“

Nadużycie władzy przez urzędnika

„Dziennik Ludowy“ pisze: „Dobrze się stało, iż dekret o sądach doraźnych przewiduje — zgodnie z art. 286 Kodeksu Karnego — kary za umyślne nadużycie władzy lub niedopełnienie obowiązku służbowego przez urzędnika.

Wzmiankowany art. 286 K. K. głosi, iż: „urzędnik, który przekraczając swą władzę lub nie dopełniając obowiązku, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego podlega karze więzienia do lat 5“.

Dekret o sądach doraźnych za przestępstwa tego rodzaju przewiduje karę śmierci, dożywotniego więzienia lub więzienia.

Zgodnie z brzmieniem wyżej przytoczonego art. K. K., zasadnicze przestępstwo urzędnicze polega na działaniu na szkodę państwa, społeczeństwa lub jednostki drogą przekroczenia posiadanych uprawnień czyli władzy, lub niedopełnienia obowiązku.

Zdarzają się wypadki, iż urzędnik nie potrafi zachować umiaru, że powodowany złą ambicją imponowania swą władzą, przekracza granicę tej

władzy, łamie prawa obywatelskie zastrzeżone konstytucją, wyrasta do miary jakiegoś kacyka sprawującego rząd według swego „widzimisię“. Dzieje się to zwłaszcza na prowincji, dzieje się to wbrew ogólnej linii politycznej rządu. Jakże szkody moralne, a niekiedy i materialne takie postępowanie powoduje — wiemy o tym wszyscy.

Dobrze więc się stało, iż dekret o sądach doraźnych, w jednym rzędzie przestępstwo, na równi z zabójstwem braniem łapówek, rozbojem i kradzieżą, postawił nadużycie władzy.

W demokratycznym bowiem państwie nie może mieścić się biurokracja, uważająca się za coś wyższego od ogólnego społeczeństwa, urzędnik zapominający o tym, iż praca jego jest służbą społeczną, że urzędy są dla obywateli, a nie obywateli dla urzędników.

Są to prawdy, których przestrzeganie wzmocnia nie tylko autorytet władzy, ale również wzmaga poczucie porządku prawnego w społeczeństwie — a to leży w interesie nas wszystkich“.

Kalendarzyk

Sobota, 29 grudnia
Katolicki: Tomasz
Słowiański: Domawita
Historyczny: 1655r. Potocki i Lanckoroński zawiązują konfederację w Tyszowcach.

BYDGOSZCZ

Związek b. więźniów politycznych zawiadamia swoich członków i podopiecznych, że pozostałe paczki gwiazdkowe dla dzieci są do odebrania w sekretariacie Związku przy ul. Jagiellońskiej 24 w czasie od godz. 10 do 14.

HOJNY DAR NA RZECZ RANNYCH ŻOŁNIERZY

Państw. Fabr. Przetw. Spoż. w Chełmży nadesłała na ręce Wojewody Pomorskiego czek na sumę 5.000 zł, z prośbą o przekazanie na gwiazdkę dla powracających z zagranicy chorych żołnierzy.

Wojewoda Pomorski, dziękując za szlachetną ofiarność, przekazał powyższą sumę do dyspozycji TPZ.

PRZEMYSŁ MEBLOWY — DZIECIOM

Miła gwiazdkę dla dzieci swoich pracowników urządziła Dyr. Państw. Fabr. Mebli Artyst. w Bydgoszczy. Do zebranych przemówili przew. Rady Zakł. p. Woźniowski, po czym umysł i serduška dzieci zajął uroczysty program obchodu. Deklamacje, tańce i żywy obraz wykonały dzieci pracowników, tak że kontakt między wykonawcami a „widownią” był bardzo żywy. Punktem kulminacyjnym obchodu był gwiazdor, który zabawkami wykonanymi pomysłowo przez pracowników fabryki oraz torebkami z bakaliami obdarzył 197 dzieci. Roześmiane i rozpromienione twarzyczki dzieci były najlepszą nagrodą dla organizatorów obchodu w osobach pp. Wudniakowej i Pieńkowskiej. (Za)

KLUB KAWALERÓW

Dziś w sobotę, w Teatrze Polskim komedia muz. w 3 aktach M. Bałuckiego pt. „Klub Kawalerów”. Początek o godz. 18.30. Kasa czynna od godz. 10—12 i od 15—18.30.

WIELKA REWIA SYLWESTROWA TEATRU POLSKIEGO

Z udziałem wszystkich członków Zespołu, odbędzie się wieczór sylwestrowy o g. 9 wieczorem. Wszystkie gwiazdory, gwiazdki i gwiazdeczki naszej sceny postarają się w tę noc umilić naszym bywalcom teatralnym tych kilka godzin rozrywki i wykrzesać humor i wesołość w najdotkliwszych nawet powagach, dzieląc się z nimi szczyptą dobrze spreparowanej „soli attyckiej”. Na program się złoży: tańce, deklamacje, melo-deklamacje, skecze, wokalne popisy i żarty sylwestrowe, a wszystko pod jednym mianem: „Jak zabawa to zabawa”. Bilety do nabycia w kasie teatralnej.

Z ZEBRANIA ORGANIZACYJNEGO POW. KOM. OŚW.

(tj). Dnia 28 bm. odbyło się w gmachu Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy, organizacyjne posiedzenie Powiatowej Komisji Oświatowej. Zebraniu przewodniczył wicestarosta Niedziółkiewicz. Porządek dzienny obejmował omówienie uprawnień i obowiązków Komisji, dalej — mianowanie sekretarza, którym przez akklamację został wybrany dyr. Krukowski. Sprawę dokooptowania dwóch członków z grona obywatelskiego

Coś odnie? kiedy?

TEATR POLSKI
Sobota: Klub Kawalerów, Niedziela, g. 15: Lekkożylna siostra, g. 18.30: Klub Kawalerów.

TEATR LALEK
Jagiellońska 79
Sobota, g. 14; Niedziela, g. 12: O pstragu dziwolagu i raku nieboraku.

TEATRY ŚWIETLNE
Pomorzanin: Było ich 9-ciu; Wolność: Batalia nieustraszonych; Polonia: Człowiek, który żył dwa razy; Orzeł: Znachor; Bałtyk: Szalony lotnik.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY
Komenda Miasta M. O. 23-47
Pogotowie Ratunkowe 15-53
Straż Pożarna 11-11

DYŻURY APTEK
„Piastowska”, Śniadeckich 51, „przy Placu Teatralnym”, Jagiellońska 29

Osadnictwo na Ziemiach Zachodnich

Z obrad Miejskiej Rady Narodowej

W toku obrad 16 posiedzenia MRN wniosek dotyczący sprawy przyjęcia od Woj. TZP nieruchomości opuszczonych i poniemieckich przez Zarząd Miejski m. Bydgoszczy jednogłośnie uznano za słuszny. Stan przejetych aktywów pokrywa w zupełności pasywy. Przejęcie powyższych obiektów nie zasili chwilowo kasy Zarz. Miejskiego, zyskają jednak na tym mieszkańcy, miasto bowiem dbać będzie więcej o stan tych nieruchomości.

Do Rady dokooptowano pp. Kaczmarek, Wojciechowski oraz panią Malczak, którzy złożyli uroczystą przysięgę wierności. Wybrano ponadto p. Szuksztę i Szyperskiego do Komisji Kwalifikacyjnej, mającej za zadanie zaopiekowanie się rodzinami po poległych uczestnikach ruchu konspiracyjnego. Sieroty i wdowy otrzymają pensję, odpowiednie karty żywnościowe, bezpłatną opiekę lekarską, pierwszeństwo w uzyskiwaniu koncesji, mieszkań itp.

Przyjęto nagły wniosek prez. Twardzickiego stwierdzający konieczność stworzenia przy Zarz. Miejsk. nowej komórki, mającej zająć się administracją nowopojętych nieruchomości. Przedłożony do zatwierdzenia statut Miejskich Zakł. Zaopatr. oddano do rozpatrzenia specjalnej Komisji Statut. MRN.

Kapitałnym zagadnieniem stojącym przed narodem i decydującym o przyszłości Polski jest osadnictwo na nowoprzylączonych obszarach zachodnich. W związku z tym MRN wyłoniła Komisję Osiedleńczą, w której skład weszli: prezyd. Twardzicki, wiceprez. Rudnicki i radni Chodkiewicz.

odłożono do następnego posiedzenia. W wolnych wnioskach p. Gera poruszył najbardziej palące bolączki, łączące się z zagadnieniami oświatowymi w naszym powiecie. Na tym zebranie zakończono.

PIERWSZY ROBOTNICZY SYLWESTER

BYDGOSZCZ. Dnia 31 grudnia 1945 r. od godz. 21 odbędzie się w Robotniczym Domu Kultury wielka rewia sylwestrowa. W bogato urozmaiconym programie przewidziane są występy artystów Teatru Polskiego, balet oraz szereg niespodzianek. Zaproszenia wydaje kierownictwo RDK tel. 30-96.

APEL DO SPOŁECZEŃSTWA

Szybkie tempo repolonizacji Ziemi Odzyskanych Zachodnich zależy jest od zrozumienia obowiązków obywatelskich całego polskiego społeczeństwa.

Oświata powszechna, której współwyrazicielką jest dobra książka dana do rąk obywatela wypełni w części twój obowiązek względem kraju, społeczeństwa i historii.

Ofiarowane książki przyjmuje Polski Związek Zachodni, Obwód Miasto i Powiat, ul. Markwarta nr. 2.

Sport

PRZED MECZEM BOKSERSKIM POGOŃ—ZRYW

W niedzielę 30 bm. będziemy świadkami ciekawej imprezy bokserskiej. KS ZWM „Zryw” zaprosił do Bydgoszczy najwybitniejszą sekcję bokserską prowincjonalną Wielkopolski KS „Pogoń” z Mogiła. Ruchliwy ten klub ma już za sobą bardzo dobre wyniki. Ciekawe będzie porównanie poziomu z drużyną bydgoską, która wyrobiła sobie już miernik ogólnopolski.

Zawody odbędą się w sali ZWM (ul. Marcinkowskiego 3) o g. 11 przed poł. Przedprzedaż biletów w składzie obuwia „Leo” przy Al. 1 Maja 21.

Czytelnicy mają stos

Opierajcie przedsiębiorstwa państwowe
Mimo zapewnienia czynników mierzalnych, ceny niektórych artykułów skaczą jak baletnica. Przyczyn jest kilka. Jedną z nich to ceny za prace wykonane przez Państwowe Przedsiębiorstwa. A oto przykład: Za opracowanie książki 300-stronni-

Szuskza, Fiolka, Zieliński, Łukasik i Krawczewski. Komisja zajmie się zbadaniem i przygotowaniem gruntu do zrealizowania wyjazdu około 30 tys. bydgoszczan na zachód. Oprócz wysłania ludzi różnych zawodów istnieje również konieczność opieki nad nimi na nowym miejscu pobytu w celu stworzenia im bezpiecznych i normalizowanych warunków życiowych. Zginąć muszą pogłoski o „dzikim zachodzie” i niedorożności narodu polskiego do posiadania tych ziem. Do czasu zwołania międzynarodowej konferencji pokojowej życie na ziemiach tych winno ulec zupełnej stabilizacji.

Poza tym MRN odwołała się do

prezydium KRN, protestując przeciwko korekcie w sprawie opłat za gaz WRN.

Na zakończenie powrócono do sprawy likwidacji 50% lokali rozrywkowych, wyszynków, paszteciami itp., którą Zarz. Miejski przeprowadzi w najbliższym czasie, a ponadto omówiono sprawę kupiectwa, w którego szeregach ukrywa się wielu ludzi nieuczciwych, mających często inny zawód, ludźmi tymi kieruje jedynie chęć zysku, co powoduje wysokie kalkulowanie przez nich cen towarów. Zwrócono wreszcie uwagę na wzrost pijaństwa w kraju, co przynosi moralne i fizyczne szkody społeczeństwu. (ZZ.)

Eksplozja amunicji na Osowej Górze

BYDGOSZCZ. Zbyt silne rozgrzanie się pieca w izbie wartowni wojskowej drewnianego domu na Osowej Górze, wywołało poważny pożar, który ogarnął budynek, przeniosł

się na znajdującą się w pobliżu amunicję. Straż Pożarna po 5-cio godzinnej akcji sfumowała niebezpieczny pożar. Budynek spłonął doszczętnie, a municyja uległa zniszczeniu. (ZZ)

Wierni idei św. Wincentego

Przy parafiach bydgoskich wznowiły swą działalność Stowarzyszenia Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, które roztaczają opiekę nad biednymi swoich okręgów, docierają z wydatną pomocą wszędzie tam, gdzie pomoc ta jest niezbędnie potrzebna.

W parafii Najśw. Serca Pana Jezusa, Stow. Pań Miłosierdzia pod przew. p. U. Piotrowskiej podjęło pracę w listopadzie br., przy czym parafia podzielono na 12 rejonów, obsługiwanych przez członkinie Stowarzyszenia, tzw. opiekunki. Odwiedzają one rodziny potrzebujące opieki, badają stan materialny, służą radą, zanoszą wsparcie, pielęgnują chorych, a słabych duchem podnoszą moralnie.

Stowarzyszenie liczące 80 członkiń datujących i czynnych ma obecnie 78 rodzin podopiecznych, w tym 93 dzieci-polsierot. Liczba potrzebujących pomocy stale wzrasta, przy czym Stowarzyszenie poza doradczym wsparciem pieniężnym, stara się o odzież i mleko dla dzieci, a w wypadkach choroby o lekarstwa. Dzięki wydatnej pomocy aptek Centralnej i Piastowskiej, dzieci otrzymują tran i Vigantol. Jeśli w rodzinie podopiecznej nastąpi wypadek śmierci, Stowarzyszenie pomaga w pokryciu kosztów pogrzebowych. Praca w Stowarzyszeniu jest bezinteresowna, w

myśl wskazań wielkiego jałmużnika i założyciela — św. Wincentego.

Na gwiazdkę dzięki wielkiej ofiarności parafian i przedsiębiorstw, Stowarzyszenie obdarowało 78 rodzin. Stosownie do ilości członków rodziny, dzieci i ich wieku, paczki zawierały odzież, żywność i zasiłki pieniężne. Nastrojowa uroczystość wręczenia paczek przy choince, odbyła się w salce parafialnej z udziałem dyrektora Stow. ks. prob. Rólskiego i Zarządu. Chorym, nie mogącym przybyć do sali, każda z pań rejonowych zaniosła paczkę i opłatek do domu.

W parafii farnej Tow. Miłosierdzia św. Wincentego obdarowało około 150 rodzin. Do powodzenia zorganizowanej w tym celu kwesty przyczynili się proboszcz ks. Balcerk i prezes Towarzystwa p. Nagel.

Podobne uroczystości gwiazdkowe odbyły się i w pozostałych parafiach bydgoskich. Nie szczędzono trudu i siłań, aby umilić święta najbliższym, aby nieść im radość i pociechę w te piękne, tradycją usświęcone święta Miłości i Pojednania. Jesteśmy my w latach wojny państwem biednym i wyniszczonym i dlatego na tym większe uznanie zasługuje cicha i ofiarna praca społeczna i charytatywna naśladowców wielkiego świętego. (fa.)

WŁAŚCICIELOM OGIERÓW POD UWAGĘ

BYDGOSZCZ. Zarząd m. Bydg. Ref. Wet. zawiadamia, że na polecenie Rom. Urz. Wojew.—Wydz. Wet. z dnia 9. 11. 45 r. należy wytrzebić w terminie do dnia 5. 1. 46 r. wszystkie ogiery nie uznane względnie nie doprowadzone do komisji licencyjnej. W sprawie powyższej wszyscy zgłoszą się dnia 3. 1. 46 r. o godzinie 9 do lekarza wet. przy Pow. Urz. Ziemskim ul. Śniadeckich, celem omówienia terminu kastracji.

ORGANIZACJA BYDGOSKICH

Zw. Powst. Wielk. i Górnośl. Msza św. za spokój dusz poległych powstańców 1918-19 z okazji rocznicy Powstania Wielkopolskiego w niedzielę, 30 bm., o godz. 10 w kościele św. Piotra i Pawła.

Abonujcie Ilustrowany Kurier Polski

kowej, która kosztowała na wolnym rynku 300 zł, Drukarnia wążeska pod Zarządciem Państwowym kazała sobie zapłacić 505 zł (słownie: pięćset pięć zł). Zapytany prywatny przedsiębiorca, oświadczył, że wykona prace za 200 zł (dwieście zł). Zapytać by należało, kiedy się ogia cen skończy i kiedy Państwowe przedsiębiorstwa zechcą stosować się do ogólnej polityki gospodarczej Rządu Jedności Narodowej, w dziedzinie stabilizacji cen?
(—) Piątkowski Zygmunt

TORUŃ

TEATRY ŚWIETLNE
Wolność: Nowe przygody Tarzana, Bałtyk: Rena.

KSIĄŻNICA MIEJSKA W TORUNIU

TORUŃ Na posiedzeniu MRN w Toruniu rozpatrywano projekt wcielenia Książnicy Miejskiej jako depozytu do nowopowstającej biblioteki uniwersyteckiej. Uchwalono, iż Książnica nadal pozostanie pod zarządem miasta, stać będzie jednak szczególnie do dyspozycji profesorów i studentów. W tym celu urządzono specjalne pracownie naukowe dla profesorów, asystentów i słuchaczy. Należy zaznaczyć, iż Książnica Miejska w Toruniu została w ostatnim czasie zasilona szeregiem dzieł naukowych.

KARA ŚMIERCI DLA SZPIEGÓW NIEMIECKICH

TORUŃ Specj. Sąd Karny w Toruniu rozpatrywał sprawę Juliusza Hoffmana i syna jego Ottona, oskarżonych o to, iż jeszcze przed wybuchem wojny przygotowywali na terenie gminy Konek akcję dywersyjną na rzecz Niemiec. W czasie okupacji Hoffmanowie przyczynili się do aresztowania wielu Polaków, po których wszelki ślad zaginął. Świadczenie stwierdził szczególnie żłośliwie i dookuczliwe postępowanie Juliusza Hoffmana. Obaj niemieccy dywersanci skazani zostali na karę śmierci.

INOWROCŁAW

Słońce: Szalony lotnik, Bałtyk: Rena.

DARY UNRRA DLA NAJBIEDNIEJSZYCH

INOWROCŁAW. W holu Teatru Miejskiego w Inowrocławiu odbyło się w obecności przedstawicieli Zw. Zaw. i partii uroczyste rozdanie darów odzieży i obuwia UNRRA dla najbardziej potrzebujących mieszkańców Inowrocławia. Rozdania darów dokonał wiceprezydent m. Inowrocławia Kaliński, który podkreślił, iż transporty odzieżowe UNRRA w wybitnym stopniu przyczyniają się do złagodzenia powojennej nędzy wśród szerokich mas społeczeństwa. (Z)

PAŃSTWOWE KOEDUKACYJNE LICEUM ROLNICZE

INOWROCŁAW. W Inowrocławiu powstaje pierwsza szkoła licealna typu rolniczego mająca kształcić młodzież rolniczą.

Absolwenci i absolwentki liceum rolniczego, mogą zając w przyszłości stanowiska w instytucjach samorządowych czy społecznych, mogą być instruktorami czy inspektorami rolnymi, hodowlanymi i w przemysle rolnym. Prócz tego uprawnień będą do zajmowania stanowisk nauczycielskich w szkołach rolniczych (gimnazjów) dokształcających, zarządców ośrodków kultury rolniczej i kierowników biur rolnych powiatowych.

Szczegółowych informacji udziela i wpisy przyjmuje sekretariat Państw. Koedukac. Lic. Rol. w Inowrocławiu, ul. św. Mikołaja 8.

Rozpoczęcie roku szkolnego przesunięto na dzień 7 stycznia 1946 r.

Na radiowej falie

PROGRAM RADIOWY na niedzielę, dnia 30 grudnia 1945 r.
8.00 Transm. z Warsz. 12.00 Transm. z Warsz., sygn., art. poln., dzien. połudn., aud. wojsk. konc., teatr wyobraźni, muz. obiad., przegl. tygodn., kron. kult. 15.00 Muz. lud. 15.30 Kwadr. III w opr. A. Kowalkowskiego. 15.45 Przegl. prasy. 15.50 Wiad. miejsc. 16.00 Konc. ork. PR pod dyr. M. Rejskiego. 16.20 „Pokrzywy nad Brdą”. 16.35 Konc. ork. PR pod dyr. M. Rejskiego. 17.00 Transm. z Warsz. podwiecz. przy mikr., słuch. dla dzieci, przy głośn. — „Lafarzik radiowy”, aud. dla młodz., „Uśmiech i piosenka”, radiokron., podróz po świecie, dzien. wiecz., konc. 10 min. lit. 21.00 Konc. zycz. 21.45 Kwadr. 22.00 Konc. ork. tan. pod dyr. W. Zakrzewskiego. 22.45 Kom. sport. 22.50 Kron. tygodn. 23.00 Progr. Zak. aud.

GRUDZIĄDZ

Orzeł: Dr Murek.

Zjednoczenie Stron. Pracy — gwarancją przyszłości

GRUDZIĄDZ (a) Stronnictwo Pracy w Grudziądzu okazuje obecnie coraz żywszą działalność. Mianowicie w dniu 19. 12 bm. odbyło się w sali posiedzeń Rady Związków Zaw. plenarne zebranie pod przewodnictwem prezesa kol. Wilandta, na którym wygłosił referat ideowo-polityczny kol. Grygier, zaś prezes kol. Wilandt zdał obszerny sprawozdanie z dotychczasowej działalności. W dyskusji przemawiało 9-ciu członków. Wybrano również kandydatów na radnych do Miejskiej Rady Narodowej w osobach kol. Wilandta, Jańczaka i Piotrowskiego.

W niedzielę, 23. 12. 1945 r. odbyła się w Grudziądzu w lokalu p. Matuzewskiego przy ul. Szewskiej 13, Konferencja czynnych i wybitniejszych członków Stron. Pracy w Grudziądzu z udziałem wiceprezesa Pom. Zarządu Woj. kol. dr Studentowiczem który wygłosił aktualny referat organizacyjny i polityczny. Po referacie potoczyła się obszerna dyskusja, w której m. in. zabrali głos koledzy: Wilandt, Wojda, Grygier, Mikołajczak, Jarzembowski, Stánek i p. dyr. Burgier.

Na podstawie przebiegu konferencji stwierdzić można duże zainteresowanie społeczeństwa do Stronnictwa Pracy, którego zjednoczenie i program daje mu gwarancję pełnego rozwoju. Należy podkreślić, że tak referent kol. dr Studentowicz, jak i dyskutanci w swych przemówieniach odnosili się z dużą troską o dobro powszechne narodu i państwa.
K. Mikołajczak

Straszna noc przemysłowców

Miliardowe zyski wojenne potentatów niemieckich w ręku angielskim

LONDYN (Obsł. wł.) Prasa angielska zamieszcza szczegóły aresztowania 76 niemieckich magnatów przemysłu stalowego, przez angielską policję wojskową. Wśród zatrzymanych znajduje się hr. Erich Müller, ekspert Kruppa od dział najszybszego kalibru. Był on doradcą Hitlera w sprawach wielkich jednostek liniowych niemieckiej marynarki wojennej oraz skonstruował wielkie działa przybrzeżne, które z brzegów północnej Francji bombardowały Anglię poprzez kanał La Manche.

W mieszkaniach niektórych magnatów rozgrywały się w chwili aresztowania sceny, które można nazwać „wzruszającymi” gdyby nie to, iż były one wiernym odbiciem przeżyć milionów mieszkańców Europy w ciągu niezliczonych „nocy masowych aresztowań Gestapo. I tak żona dr Karola Lipp, który został aresztowany w pyżamie biało-niebieskiej, dostała szoku nerwowego i krzychała przez okno do policji angielskiej: „Bóg was za to wszystko ukarze!” Krótko przed opuszczeniem swego domu Lipp wziął skrzypce i począł grać. „Gram pieśń Webera dla mego małego synka” — powiedział. „Od czasu jego urodzin gram mu ją każdego wieczoru”.

Inny niemiecki magnat ciężkiego przemysłu Karl Schönrock, odpowiedzialny bezpośrednio za krew i męczeństwo milionów mieszkańców Europy, w chwili przybycia policji znajdował się w łóżku wraz z dwudzieścialetnią kochanką. Niewątpliwie, była to jego ostatnia noc tego rodzaju. Posiadał on olbrzymie kufry ubrań najlepszego gatunku. Sierżant Allan Bucham z angielskiej policji wojskowej, który dokonał aresztowania Karl Schönrocka, opowiada, iż Niemiec spytał „Ile garniturów mogę zabrać ze sobą?” — Był wyraźnie zdziwiony, kiedy sierżant Bucham oświadczył mu, iż „tylko jeden”.

Inny niemiecki rekin przemysłowy, Alfred Klinkenberg, zabrał ze sobą pięć tomów Szekspira i Balzaca. Walter Eichorst z concernu Kruppa, który usiłował popełnić samobójstwo, wśród rzeczy osobistych usiłował przemycić pudełko trucizny na szczyr w pastylkach. Fritz Baum, dyrektor wielkiego zakładu przemysłowego w Essen, w chwili aresztowania miał u siebie gości, z którymi zdążył poprzednio wypić większe ilości doskonałych wódek.

Wśród pozostałych aresztowanych znajdowali się: Heinz Gehm, specjalista od hartowania stali i prezes

„Deutsche Edelstahlwerke”, Walter Schwede, dyrektor Zjednoczonego Przemysłu Stalowego, Friedrich von Bülow i dr Edward Houdremont, obaj dyrektorzy fabryk Kruppa oraz Artur Schmolz, ojczym dawniej sekretarki i kochanki Goebbelsa.

Olbrzymi majątek osobisty aresztowanych został natychmiast zajęty przez sekcję finansową brytyjskiej komisji kontrolnej, jako będący w istocie, typowym miliardowym zyskiem wojennym.

A. Thorwick.

Mord na funkcjonariuszu MO

CHELMNO. Przy drodze Chelmino—Osnowo dokonano mordu na osobie funkcjonariusza MO Michała Edwarda.

Mordu dokonał w celach rabunkowych (płaszcz skórzany, buty i spodnie) niej. Perekińczuk Edward kilkoma uderzeniami butelką w tył głowy a następnie nieprzytomnego zmasakrował obłamaną szyjką butelki i nożem. Mordercę przychwycono i osadzono w areszcie śledczym, następnego dnia po dokonaniu mordu.

Jedziemy do Zakopanego

Do Zakopanego można się dostać względnie łatwo, gdyż wiedzie do niego doskonała autostrada. Pomiędzy Krakowem i Zakopanem krąży nieustannie samochody, zabierające pasażerów i bagaże. Postój ich znajduje się w Krakowie na Małym Rynku (za Kościołem Mariackim), skąd wyruszają codziennie między godz. 13 i 14. Również codziennie kursują wygodne autobusy PKP wyjeżdżające z Krakowa z Placu św. Ducha o godz. 14.30. Z Krakowa kursują codziennie trzy pociągi w g. 4.44, 15.55 i 22.07.

Przybywający do Zakopanego na czas krótki mają do dyspozycji trzy hotele „Morskie Oko”, „Europejski” i „Sport”. Na Kalatówkach „Hotel Górski” P. T. N. już działa. Przybywający na czas dłuższy mogą wybie-

rać wśród 79 pensjonatów w zupełności przygotowanych i zaopatrzonych w opał. Poza tym czynne są na terenie Zakopanego na Bystrzem i w Jaszczurówce 33 domy wypoczynkowe. Dwa wielkie sanatoria są już w ruchu.

Prośba Ludwika Solkiego

WARSZAWA. (PAP) Znkomity artysta Ludwik Solki zwraca się do ewentualnego znalazcy z prośbą o zwrot jego pamiętatek osobistych: pamiętników, notatek, wierszy etc. Dyr Solki mieszkał przed powstaniem w Warszawie, przy ul. Wilczej 69. W czasie wybuchu powstania, będąc chorym, znajdował się w szpitalu. Mieszkanie jego ocalało, zostało jednak całkowicie obrabowane. Zginęły m. in. cztery zeszyty, znaczone literami: A, B, C, D, zawierające wspomniane dokumenty.

Czy wyrok nie zbyt łagodny?

ŚWIECIE. Przed Specj. Sądem Karnym z Torunia na sesji wyjazdowej w Świeciu stanął Niemiec Ewald Fisch, członek NSDAP, który w czasie okupacji znęcał się nad pracującymi u niego polskimi robotnikami. Młodego robotnika Cichockiego kazał Fisch zamykać na niedzielę w piwnicy, a pracownicę Martę Grabowską, będącą w ciąży, kopnął w brzuch, skutkiem czego nastąpiło u niej poronienie. Za te zbrodnie Fisch skazany został na 15 lat więzienia.

Zakłady przemysłowe i warsztaty do objęcia

WŁOCŁAWEK. Na ziemiach odzyskanych, w powiatach złotowskim i człuchowskim województwa pomorskiego znajduje się wiele zakładów przemysłowych (np. fabryka papy, fabryka wyrobów betonowych, rakarnia i liczne cegielnie) oraz warsztatów rzemieślniczych: stolarskich, kowalskich, kołodziejskich i fryzjerskich, dotychczas nieobsadzonych i nieuruchomionych z powodu braku fachowców.

Zarząd Miejski miasta Włocławka komunikuje, iż osoby zainteresowane mogą obejrzeć wykazy wolnych zakładów przemysłowych i warsztatów rzemieślniczych w wydziale przemysłowym Zarządu m. Włocławka, gdzie też udziela się dalszych informacji.

HANDLOWE

Kupujemy materiały damskie i męskie w dobrym gatunku. Placimy ceny najwyższe. Bydgoszcz, Dworcowa 12, Skład manufaktury. [728]

Putra damskie, męskie, lisy, skórkę różne: wyprawione i niewyprawione, materiały włókiennicze, galanterię skórzaną kupujemy—sprzedajemy, Gdynia, Świętojańska 36. [573r]

Autobusu-samochodu ciężarowego dla komunikacji osobowej poszukuję natychmiast. Warunki do omówienia względnie współdziałania. Bydgoszcz, Kolańska 5/1. [727]

Sprzedam tanio kuchnię, sypialnię, maszynę do szycia i inne. Bydgoszcz, Stroma 19/1. [724]

Torebki damskie, walizki, pantofle domowe, damskie, męskie, dziecinne. Zygmunt Karoń, Łódź, Piotrkowska 115, tel. 173-50, prowincja za zaliczeniem. [623r]

Maszyny do szycia dobre gwarantowane poleca Skład Maszyn, Bydgoszcz, Pomorska 21, wejście z ul. Śniadeckich. [736]

Część lokalu w centrum Gdyni—odnajmę na warsztat lub wspólną pracownię. [643r]

Książki dla starszych, młodzieży i dzieci wszelkiego zakresu — najlepszym podarkiem gwiazdkowym. Księgarnia Ludowa — Bydgoszcz, Długa 22. [425]

F-ma „Alwir” — Gdynia, Świętojańska 75, kupuje—sprzedaje futra, skórki gatunkowe oraz materiały bielskie, tel. 272-70. [610r]

Chemikalia wszelkiego rodzaju — barwniki, artykuły malarskie, mydlarskie, garbarskie. Zakupuje stale firma „Technochemia”, Łódź, Narutowicza 16, tel. 133-50 [532r]

Pracownia fareb damskich i galanterii rymarskich oraz sprzedaż dodatków — R. Gajda, Łódź, Piotrkowska 31. [594r]

ROZNE

Pomocnica domowa, uczciwa, czysta, znająca dobrze kuchnię. Referencje konieczne. Potrzebna od zaraz. Plac Weyssenhoffa 7, m. 5, tel. 2964. [639r]

CHEIROMANTKA znakomicie przepowiada przyszłość. Poznań, Czesława 10 m. 8. [638r]

Dobre siły branży kolonialno-spożywczej na wyjazd poszukuję: Znajomości niemieckiego. Oferty: Inowrocław, Kościelna 7, m 1 (foto załączyć). [568r]

POSZUKIWANIA

Jan Nowiński poszukuje rodziny: 1. żona—Kryszyna Nowińska, zam przed wojną, Gdynia, Sienkiewicza 27; 2. córka — Bożena Barbara Nowińska, ur. 29 sierpnia 1930 r. W 1941 r. przebywała u dziadków dr Karola i Pauliny Grote w Gdańsku, Stabgraben 14; 3. matka Elżbieta Nowińska; 4. brat — Rudolf Nowiński; 5. siostra — Lili Nowińska, zamieszkała przed wojną, Bydgoszcz, Lokietka 47/7; 6. brat Henryk Nowiński. Wiadomości kierować pod adresem: F-a „Nawigator”, Gdynia, Świętojańska 10, III ptr., tel. 21021. [644r]

Weronika Tatur, Szczecin, Pomorska 24/13, poszukuje matki Malwiny ze Słonimia. [634r]

Poszukuje Janusza Służańskiego ze Lwowa Służańska Józefa, Łódź, Gdańska 101, m 10. [615r]

Poszukuję siostry Janiny Łukaszewicz, która była na robotach w Berlinie, Lager Eichbordam-Wittenau. Wiadomości kierować: St. Łukaszewicz, Gdańsk-Wrzeszcz, Chrobrego 49 m. 1. [577r]

UNIEWAŻNIENIA

Unieważniam dokumenty zgubione w Szczecinie na nazwisko: Szakowski Bolesław. Łaskawy znalazca proszony jest za nagrodą o zgłoszenie się: Szczecin, ul. Wilsona (Nemitzerstr.) 15 m. 8. [642r]

ZAPOWIEDZI

Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1. pracownik kolejowy Zagawa Antoni, kawaler, rzym.-kat. wyznania, zam. w Szczecinie, syn zmarłego Franc. Zagawy i żyjącej żony Marianny z d. Tryngiel, zam. w Łowiczu. 2. krawcowa Miziołek Henryka Marta, panna, rzym.-kat. wyznania, zam. w Szczecinie, Al Wojska Polskiego 59/8, córka Andrzeja Miziołka i tegoż żony Zofii z d. Skomial, zam. w Szczecinie. [645r]

MATRYMONIALNE

Wdowa przystojna, 40 lat, uczciwa, biedna poznaj Pana poważnie myślącego. Cel matrymonialny. Oferty IKP, Bydg. „732”. [732]

Który z inteligentnych, szlacheckich Panów zaopiekowałby się 30 letnią i jej 4 letnią córeczką. Cel matrymonialny. Oferty: IKP, Bydgoszcz „731”. [731]

RADIA, KINA 8-16 mm. FOTO-aparaty, patefony poleca kupuje HURT art. FOTO prowincja za zaliczeniem
JUPITER
Bydgoszcz, Stary Rynek 20, tel. 1866

Oddział „Spółem”, Bydgoszcz, Al. 1 Maja 10 komunikuje, że w dniach 31. 12. 45 r., 2—3. 1. 46 r. magazyny i biura Oddziału będą zamknięte z powodu remanentów rocznych. Oddział „Spółem”, Bydgoszcz. [640r]

Komunikat

Podaje się do wiadomości, że termin składania podań o zmianę obywatelstwa polskiego na radzieckie osób narodowości: rosyjskiej, ukraińskiej, białoruskiej, rusińskiej i litewskiej został przedłużony do dnia 1 stycznia 1946 r. Odpowiednie podania w sprawie zmiany obywatelstwa należy skierować do Zarządu Miejskiego — Powiat. Władz. Admin. Ogólnej w Bydgoszczy, Nowy Rynek 1 — II piętro, pokój 6.

Podania osób przebywających na terenie powiatu należy kierować do Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy. Bydgoszcz, dn. 27 grudnia 1945 r. Za Prezydenta Miasta: Kaszyński Naczelnik Wydziału [641r]

Przetarg nieograniczony Nr V—26
Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych Gdańsk w Bydgoszczy, zaprasza do składania ofert na dostawę różnych wymiarów i ilości śrub klamerkowych, nieobtoczonych (pazurowe), bez naśrubeł wg specyfikacji.

Oferty należy składać przed terminem rozpoczęcia przetargu do skrzynki ofertowej mieszczącej się w holu DOKP Gdańsk w Bydgoszczy, ul. Dworcowa nr 63, względnie nadesłać pocztą do Wydziału Zasobów DOKP Gdańsk w Bydgoszczy.

Na kopercie winno być napisane: „Oferta dotyczy przetargu Nr V/26 na dzień 26 stycznia 1946 na dostawę śrub”.

Termin rozpoczęcia przetargu godz. 11-ta dnia 26 stycznia 1946. Bliższych inform. udzieli i wyda je specyfikacje i rysunki w godzinach urzędowych, Wydział Zasobów DOKP Gdańsk w Bydgoszczy przy ul. Dworcowej 63, pokój nr 58. Za Naczelnika Służby Zasobów Kierownik Działu Zakupów

Drukarnia ILUSTROWANEGO KURIERA POLSKIEGO
wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres drukarstwa szybko i fachowo
Zamówienia przyjmuje się w Bydgoszczy, ul. Dr Emila Warmińskiego 14

MASZyny STOLARSKIE
Heblarka-wyrówniarka, kombinowane z gryzarką i wiertarką. Taśmówka z gryzarką. Heblarka grubociwna. Mlynek rozdrabniacz. Wiertarka słupowa z aut. posuwem. Wiertarki stolowe, cyrkularki oraz wiele innych maszyn. Narzędzia do obróbki drzewa i metali.
BIURO TECHNICZNO-HANDLOWE
Łódź, Aleje Kościuszki 32, telefon 219-46

AUTO-WOSZ
Akcesoria samochodowe i motocyklowe Bydgoszcz, Jagiellońska 59, telef. 34-78 Gdynia, Abrahama 41

„Wielkopolanka”
Bydgoszcz, Jagiellońska 23, tel. 1651
Kawiarnia i Śniadalnia
Prosimy o wcześniejsze zamówienie stolików 737

„BAŁTYK”
WĘDZARNIA RYB I WYTWÓRNIA KONSERW MARYNATÓW W POZNANIU
HURT przy ul. Kantycka 7 DETAL
Cena o dny skład 27-63 fabryka 7-1
oleca stale 366
świeże i wędzone ryby
konserwy i marynaty

Sylwestra spędzamy
mając w domu tuczoną gęś lub indyka ze „Spółem”
Ceny hurtowe
Matejki 3, wejście od Ślusarskiej 738
otwarte także w niedzielę 8—12

PREZENT GWIAZDKOWY to foto-aparat lub kino
kino dźwiękowe i filmy do nich, chemikalia, filmy papery przybory fotograficzne
Składnica Fotograficzno-Sportowa
Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 45, tel. 2985

EPIDIASKOPY MIKROSKOPY
Aparaty fotograficzne małośobrazkowe Contax-Leica-Ex-acta-Retina
KUPUJE — SPRZEDAJE 625r
D. H. ŚWITEZIANKA
Łódź, Piotrkowska 83, tel. 126-62

Państwowa Centrala Handlowa
Oddział Pomorze
podaje do wiadomości P.T. odbiorców o dalsze
obniżce cen na kawę i cukier
Oferty kierować: BYDGOSZCZ, ul. Lipowa nr 1 [725]

CHIRURGICZNE NARZĘDZIA 396
Z. Lachowicz, Bydgoszcz
Aleje 1 Maja nr 47

Ważne dla Panów
racownicy skien Okry mskie
„Chic Parisien”
Poleca gotowe suknie wieczorowe po cenach okazjnych
Leokadia Radkowa Bydgoszcz, Dworcowa 103 624